

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA KAJAANIN AMMATTIKORKEAKOULUN VÄLINEN SOPIMUS KAUDELLE 2021-2024

1. Kohti vuoden 2030 tavoitetilaa

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja ammattikorkeakoulu ovat ammattikorkeakoululain (932/2014) 42 §:n 1 momentin nojalla sopineet ammattikorkeakoulun toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, hallituksen toimintasuunnitelmasta, korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiosta 2030 sekä korkeakoulun strategiasta.

Korkeakoulut luovat edellytyksiä sivistyksen, kestävän kasvun ja hyvinvoinnin sekä Suomen kilpailukyvyn vahvistamiselle. Ne tuottavat yhteiskuntaa kehittävää uutta tietoa ja osaamista.

Globalisaatio ja rajat ylittävä kilpailu osaamisesta ja osaajista sekä tieteen ja teknologian kehitys yhdistettynä työn murrokseen aiheuttavat korkeakouluissa tarpeen arvioida ja suunnata toimintaa uudelleen. Toiminnan lähtökohtia ovat uusin käytettävissä oleva tieto, kestävä kehitys, kansainvälisyys ja globaali vastuu. Yhteiskunnan eheys ja vahva demokratia edellyttävät korkeakouluilta vastuullista vaikuttamista.

Korkeakoulut ovat aktiivisia globaaleissa edelläkävijäverkostoissa, jotka auttavat ratkaisemaan ihmiskunnan haasteita. Monialainen yhteistyö ja avoimet toimintatavat ovat tutkimuksen, koulutuksen ja innovaatiotoiminnan keskeisiä voimavaroja. Korkeakoulut osallistuvat aktiivisesti kansainvälisesti kilpailukykyisten osaamiskeskittymien ja innovaatioekosysteemien kehittämiseen.

Nostamalla osaamis- ja koulutustasoa vastataan työn muutokseen ja mahdollistetaan erikoistuminen korkeaa osaamista vaativiin tehtäviin. Korkeakoulut toimivat oppijakeskeisesti ja tukevat jatkuvaa oppimista elämän eri tilanteissa. Korkeakoulut tekevät valtakunnallisesti yhteistyötä avointen, saavutettavien ja joustavien opiskelumahdollisuuksien rakentamiseksi. Toimintatapojen uudistaminen parantaa korkeakoulutuksen saavutettavuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Koulutussisällöt, oppimisympäristöt, opiskelijoiden ohjaus ja korkeakoulujen vahva vuorovaikutus työelämän kanssa tukevat työelämään sijoittumista.

Hyvinvoivat korkeakouluyhteisöt ovat Suomen voimavara ja kilpailutekijä. Korkeakouluja johdetaan hyvin, työhyvinvointiin panostetaan ja osaamisen kehittämistä huolehditaan systemaattisesti. Korkeakoulut ovat Suomen parhaita työ- ja opiskelupaikkoja.

2. Korkeakoulun strategiset valinnat, profiili ja vahvuusalat

2.1 Strategiset tavoitteet, valinnat ja profiili

Kajaanin ammattikorkeakoulun visiona on olla pieni suuri korkeakoulu. Ammattikorkeakoulu profiloituu ketterästi toimintaympäristön muutoksiin reagoivana korkeakouluna, joka yhdistää monialaisen osaamisen tuloksekkaaseen ja vaikuttavaan koulutukseen ja TKI-toimintaan. Kajaanin ammattikorkeakoulu ylläpitää ja kehittää osaamista Kainuun, Koillismaan ja Pohjois-Pohjanmaan eteläisten seutukuntien tarpeisiin ja on ydintoimija korkeakoulun ympärille rakentuneessa ekosysteemissä. Ammattikorkeakoulu kouluttaa tulevaisuuden osaajia, jotka yhdessä tekevät seudusta elinvoimaisen ja kansainvälisesti houkuttelevan ympäristön yrityksille ja opiskelijoille.

Ammattikorkeakoulun tavoitteena on uudistaa korkeakoulutusta, ja luoda toiminta-alueelleen onnistumisen ja menestymisen mahdollisuuksia. Ammattikorkeakoulu on asettanut tavoitteekseen olla haluttu ja kiinnostava paikka kasvaa omaan ammattilaisen mittaansa.

Kajaanin ammattikorkeakoulu on jakanut strategiset tavoitteensa kolmeen päätavoitteeseen:

- Vetovoimainen ja hyvinvoiva korkeakoulu yhteisö, jonka toimintakulttuuri on avoin ja osallistava;
- Tuloksellinen ja tehokas koulutus toiminta-alueen tarpeisiin uudistaen aluetta, kantaen vastuuta kestävästä kehityksestä ja hyödyntäen poikkialaisia ja verkostomaisia toteutuksia;
- Valitsemillaan kärjillä kansallisesti ja globaalisti kiinnostava kumppani.

Ammattikorkeakoulu on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.

2.2 Vahvuusalat ja uudet, nousevat alat

Ammattikorkeakoulu suuntaa toimintaansa yhden, toimintaa läpileikkaavan profiilin - *digitalisoituvan yhteiskunnan ratkaisut* - avulla.

Ammattikorkeakoulun kolmella osaamisalueella on kullakin yksi ammattikorkeakoulun profiilia tukeva vahvuusala. Teknologia -osaamisalueen vahvuus on *digitaaliset tuotantorakenteet*. Sairaala- ja terveydenhoito -osaamisalueen vahvuusala on *digitaalisuus sote-palveluissa*. Business -osaamisalueen vahvuutena on *liiketoimintapotentiaali*.

3. Korkeakoulun strategiaa tukevat toimenpiteet ja tutkintotavoitteet

Korkeakoulut ja opetus- ja kulttuuriministeriö sitoutuvat korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision 2030 toimeenpanoon. Korkeakoulujen digivisio toteutetaan korkeakoulujen yhteisen tiekartan mukaisesti.

3.1 Korkeakoulun strategiaa tukevat toimenpiteet

Kajaanin ammattikorkeakoulu on tunnistanut kolme keskeistä kehittämiskohdetta.

Vetovoimainen ja hyvinvoiva korkeakoulu yhteisö

Kehittämiskohteessa onnistuminen näkyy ammattikorkeakoulun tavoitteissa seuraavasti:

- Kajaanin ammattikorkeakoulu on uudistava korkeakoulu, joka yhdistää monialaisen osaamisen tuloksekkaaseen ja vaikuttavaan koulutukseen ja TKI-toimintaan.
- Kajaanin ammattikorkeakoulu tarjoaa ammattikorkeakoulun ja Kainuun vahvuuksiin nojaavien koulutusten erikoistumisalat avoimeen kansalliseen käyttöön.
- Ammattikorkeakoulu vastaa alueellisesta korkeakoulutuksesta luomalla johtavien korkeakoulujen kanssa kiinnostavia malleja koulutuspolkuihin kaikille oppijoille.
- Ammattikorkeakoulu tekee ja syventää arvoa tuottavaa työelämäyhteistyötä.
- Ammattikorkeakoulun toimintakulttuuri on avoin ja osallistava. Tulosindikaattoreihin nojaava johtamis- ja laatujärjestelmä pidetään kirkkana.
- Ammattikorkeakoulu tekee työtä matalalla organisaatorakenteella, joka mahdollistaa joustavuuden ja nopean päätöksenteon. Ammattikorkeakoulu panostaa henkilökunnan osaamisen kehittämiseen ja työhyvinvointiin, esimiestoiminnan jatkuvaan kehittämiseen sekä jatkuvaan ja läpinäkyvään palautteen antamiseen ja sen käsittelyyn.
- Ammattikorkeakoulun opiskelijat tunnistavat ylivoimaisen hyvän oppimiskokemuksen sekä välittämisen ilmapiiriin.
- Ammattikorkeakoulu viestii yhdessä ja läpinäkyvästi.

Seurantaindikaattorit:

Ensisijaisten hakijoiden määrä (sis. AMK- ja YAMK-tutkintoon johtavat koulutukset) 2024: 1900 (2019: 1557, 2022: 1750)

Ulkopuolinen täydentävä rahoitus 2024: 40,3 % (2019: 32,3 %, 2022: 37 %)

Tuloksellinen ja tehokas koulutus toiminta-alueen tarpeisiin

Kehittämiskohteessa onnistuminen näkyy ammattikorkeakoulun tavoitteissa seuraavasti:

- Elinvoiman ylläpitäminen Kainuussa, Koillismaalla ja Pohjois-Pohjanmaan eteläisillä seutukunnilla, tukemalla kehitystä ja tuottamalla osaamista tarpeeseen.
- Profiloituminen koulutuksiin, joilla on tarve alueella, jotka tukevat elinkeinorakennetta ja työllistävät hyvin, ja jotka luovat uutta liiketoimintaa ja mahdollisuuksia.
- Toiminta-alueen uudistaminen sekä osaamisen, työvoiman, yrittäjyyden ja yhteistyön tuominen alueelle.
- Vastuun kantaminen kestävästä kehityksestä - luonto, raaka-aineet ja liiketoiminta huomioiden. Kestävän kehityksen osaajien kouluttaminen työelämään.
- Poikkialaisten toteutusten hyödyntäminen kaikessa toiminnassa.
- Verkko-opintojen tarjoaminen täydentävinä/vaihtoehtoisina opintoina kaikissa koulutuksissa.
- Tiimiopettajuuden ja työelämän asiantuntijoiden hyödyntäminen opetuksessa.
- Avoimen tieteen ja tutkimuksen (ATT) sekä avoimen datan periaatteisiin sitoutuminen kaikessa toiminnassa.

Seurantaindikaattorit:

Tutkinnon tavoiteajassa suorittaneiden osuus AMK-tutkintoon johtavassa koulutuksessa 2024: 73 % (vuosi 2019 69,7 %, 2022: 71,5 %)

Keskeyttäneiden määrä AMK-tutkintoon johtavassa koulutuksessa (sis. päivä- ja monimuotototeutukset) 2024: 9,75 % (2019: 10,5 %, 2022: 10,4 %)

Digitaaliset suoritustavat ammattikorkeakoulun sisällöistä 2024: 25 % (2019: lähtötaso, 2022: 20 %)

Valitsemillaan kärjillä kansallisesti ja globaalisti kiinnostava kumppani

Kehittämiskohteessa onnistuminen näkyy ammattikorkeakoulun tavoitteissa seuraavasti:

- Opetusta tukevien kehitys- ja tutkimustiimien vahvistaminen kärkiosaamisaloille: Serious gaming, VR/AR ja Exergaming, Tekoäly ja ohjelmistorobotiikka, Kiertotalous ja mittaustekniikka, Digitaalisuus sote-palveluissa ja palliatiivinen hoitotyö
- Aktiivisesti, mutta valikoivasti kv-yhteistyössä toimiminen tarjoten englanninkielisiä tutkintoja, double-degree -ohjelmia, opiskelijavaihtoa sekä tutkimusyhteistyötä.
- Maksullisen koulutustarjonnan kuten yritysten sisäisten koulutusten, jatkuvan oppimisen sekä kansainvälisten koulutushankkeiden kehittäminen.
- Mallien luominen mm. konesalien energiatehokkuuteen sekä uusiutuvien energiamuotojen kehityksen tukeminen akkumetallien jalostuksen kautta.

Seurantaindikaattorit:

Ulkopuolinen täydentävä rahoitus 2024: 40,3 % (2019: 32,3 %, 2022: 37 %)

Julkaisut 2024: 200 (2019: 155, 2022: 180)

Ammattikorkeakoulun strategiset toimenpiteet jakautuvat kolmeen teemaan.

Osaaminen ja rekrytointi

Ammattikorkeakoulu vahvistaa valmiuttaan kansainvälisiin rekrytointeihin opiskelijoille ja yhteistyössä työvoimapalveluiden kanssa myös työmarkkinoille.

Koulutusasteet ylittävä jatkuvan oppimisen malli

Tavoitteena on koulutusasteet ylittävien sisältöjen tarjoaminen menetelmin, jotka mahdollistavat tarjonnan myös alueille, joista on haastavaa matkustaa lähiopetukseen. Malli sisältää opettajuuden, pedagogian ja niihin liittyvien toimintamallien kehittämisen.

Suurteholaskennan kansallisen alustan sekä sovellusekosysteemin käyttöönotto

Tavoitteena on tuottaa eri alojen osaajia, jotka hyödyntävät tekoälyä ja suurteholaskennan avaamia mahdollisuuksia. Opiskelijat tuovat yhteistyökumppaneiden tarpeet osaksi opintojaan. Yhteistyö yritysten kanssa mahdollistaa kansallisen infrastruktuurin hyödyntämisen laajemmalle soveltajajoukolle.

3.2 Tutkintotavoitteet

Tavoitteena on, että korkeakoulutettujen määrä nousee vähintään 50 prosenttiin nuorista aikuisista vuoteen 2030 mennessä. Uuden työvoiman tarpeen näkökulmasta kasvu painottuu korkeakoulutettuihin. Vuonna 2030 suoritettaisiin ammattikorkeakoulututkintoja ja yliopistojen ylempiä korkeakoulututkintoja yhteensä noin 49 000. Koulutustason nostoon, hakijasuman purkamiseen sekä alojen ja alueiden osaajapulaan vastataan läpäisyä parantamalla ja lisäämällä korkeakoulutuksen aloituspaikkoja sekä suomen ja ruotsinkielisessä että vieraskielisessä koulutuksessa. Korkeakoulut ennakoivat työvoima- ja koulutustarpeita yhteistyössä eri sidosryhmiensä kanssa.

Korkeakoulut kasvattavat merkittävästi aidosti ensimmäistä opiskelupaikkaa hakevien osuutta opiskelemaan valittavista sopimuskauden loppuun mennessä. Korkeakoulut tehostavat siirto-opiskelijoiden valintaa vastaamaan kysyntään.

Korkeakoulut tiivistävät työ- ja elinkeinoelämäyhteistyötä ja parantavat opiskelijoiden työelämävalmiuksia kaikilla tutkintotasoilla. Korkeakoulut edistävät tohtoritutkinnon suorittaneiden liikkuvuutta ja sijoittumista myös muihin kuin korkeakoulujen tehtäviin. Korkeakoulut edistävät yhdessä eri toimijoiden kanssa ulkomaalaisten tutkijoiden, opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden integroitumista Suomeen ja suomalaisille työmarkkinoille.

Tavoitteet	Vuosina 2021 - 2024 keskimäärin
Ammattikorkeakoulututkinnot	403
Humanistiset alat, lääketieteet sekä terveys- ja hyvinvointialat	110
Liiketalous, hallinto- ja oikeustieteet sekä palvelualat	170
Luonnontieteet, tietojenkäsittely ja tietoliikenne, tekniikan alat sekä maatalous- ja metsätieteelliset alat	123
Ammattikorkeakoulukohtaiset tavoitteet	
Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot	56

4. Rahoitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää ammattikorkeakoululle perusrahoitusta ammattikorkeakoululaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi ammattikorkeakoululain (932/2014) 43§:n, ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen (1129/2014) 12, 13 ja 14 §:n ja ammattikorkeakoulujen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (117/2019) perusteella yhteensä 14 729 000 euroa momentilta 29.40.55 seuraavasti:

a) Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 12 965 000 euroa.

Strategiaperusteista rahoitusta kohdennetaan ammattikorkeakoululle yhteensä 983 000 euroa vuonna 2021, 928 000 euroa vuonna 2022, 928 000 euroa vuonna 2023 ja 928 000 euroa vuonna 2024.

- Rahoituksesta kohdennetaan ammattikorkeakoulun strategian mukaiseen toimintaan 600 000 euroa vuonna 2021, 550 000 euroa vuonna 2022, 550 000 euroa vuonna 2023 ja 550 000 euroa vuonna 2024 ottaen huomioon ammattikorkeakoulun strategia ja sopimuksessa kohdassa 3.1 nimetyt strategisen kehittämisen toimenpiteet.

- Rahoituksesta kohdennetaan strategiaperusteisen rahoituksen ohjelmaosuuden (liite) mukaisesti:

a) Koulutus- ja osaamistason nostamiseen 62 000 euroa vuonna 2021, 57 000 euroa vuonna 2022, 57 000 euroa vuonna 2023 ja 57 000 euroa vuonna 2024. Lisäksi ammattikorkeakoululle osoitetaan helmikuussa 2021 erillisellä päätöksellä vuosien 2021-2022 lisäaloituspaikkojen osarahoituksena vuoden 2020 määrärahoista 131 000 euroa.

- b) Korkeakoulujen kansainvälisyyden ja koulutusperäisen maahanmuuton ja integroitumisen edistämiseen 321 000 euroa vuonna 2021, 321 000 euroa vuonna 2022, 321 000 euroa vuonna 2023 ja 321 000 euroa vuonna 2024.
- c) Korkeakoulujen digitaalisen palveluympäristön kehittämisen rahoitus (800 000 euroa/v vuosina 2021-2024) on ammattikorkeakoulujen osalta osoitettu koordinaatiosta vastaavalle Metropolia Ammattikorkeakoululle.

b) Ammattikorkeakoulun valtionrahoitukseen sisältyy laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoituksen ulkopuolella vuonna 2021 lisäksi

- 781 000 euroa arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä ammattikorkeakoulujen muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus ammattikorkeakouluille aiheutuneista kustannuksista.

Myönnettyä rahoitusta ei käytetä elinkeinotoiminnan tukemiseen.

5. Seuranta

Ministeriö seuraa korkeakoulujen toimintaa, maksuvalmiutta ja vakavaraisuutta tilinpäätösten, tilastoseurannan ja ohjaukseen liittyvien korkeakouluvierailujen kautta.

Korkeakoulu raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittain sovittavalla tavalla sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Korkeakoulu myös perustelee mahdolliset poikkeamat sovittujen tavoitteiden toteutumisessa tai toimenpiteiden ajoituksessa. Rahoituksen käytöstä raportoidaan korkeakoulujen taloushallinnon koodiston mukaisesti. Korkeakoulu informoi ennakoivasti ministeriötä rakenteellisista uudistuksista, joilla on merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Ministeriö varmistaa sopimuskauden aikana, että korkeakoulu on käynnistänyt tai edennyt sopimuksen mukaisissa toimenpiteissä. Mahdollisissa ongelmatilanteissa ministeriö käy tarkentavan keskustelun korkeakoulun kanssa aiemmin päätetyn strategiarahoituksen tason tarkistamiseksi.

Allekirjoitukset

Tätä sopimusta on tehty kaksi saman sisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Atte Jääskeläinen
Ylijohtaja

Aki Räisänen
Hallituksen puheenjohtaja

Jorma Karhu
Opetusneuvos

Matti Sarén
Rehtori

Liitteet

Liite 1 Valtioneuvoston korkeakoulu- ja tiedepoliittisia tavoitteita tukeva strategiaperusteinen rahoitusosuus 2021-2024

Liite 2 Korkeakoulujen kansainvälisyysohjelma 2021-2024, Kajaanin ammattikorkeakoulu

Valtioneuvoston korkeakoulu- ja tiedepoliittisia tavoitteita tukeva strategiaperusteinen rahoitusosuus 2021-2024

Korkeakoulujen strategiaperusteisella ohjelmarahoituksella käynnistettävillä toimenpiteillä toteutetaan pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelmaan kirjattuja korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision 2030 tavoitteita sekä tavoitteita, joiden mukaan Suomi kantaa globaalia vastuutaan sekä on kansainvälisesti houkutteleva paikka opiskella, tutkia ja investoida. Sopimuskaudella 2021-2024 valtioneuvoston korkeakoulu- ja tiedepoliittisia tavoitteita tukeva strategiaperusteisen rahoituksen osuus kohdennetaan a) koulutus- ja osaamistason nostamiseen, b) korkeakoulujen digitaalisen palveluympäristön kehittämiseen sekä c) korkeakoulujen kansainvälisyyden ja koulutusperäisen maahanmuuton ja integroitumisen edistämiseen (TalentBoost).

Taulukko 1. Korkeakoulujen ohjelmarahoitus 2021-2024, varaus milj. euroa/v

	Ammatti-korkeakoulut	Yliopistot
Koulutus- ja osaamistason nostaminen	6	40
Korkeakoulujen kansainvälisyysohjelma	6,2	40
Korkeakoulujen digitaalisen palveluympäristön kehittäminen (+ 20 milj. euron kertaluonteinen valtionavustushaku)	0,8	3,6
Yhteensä	13	83,6

Koulutus- ja osaamistason nosto- ohjelman koulutuslaajennukset vuosina 2021 ja 2022

Tausta

Korkeakoulut jättivät esityksensä koulutuslaajennusten toteuttamiseen 8.5.2020 (OKM ohje 2.4.2020). Esityksiä oli mahdollista muuttaa vuoden 2020 lisäaloituspaikkojen kohdentamisen yhteydessä. Lisäksi erikseen pyydettiin lääketieteellisen tiedekunnan omaavia yliopistoja harkitsemaan uudelleen lisäyksiä myös tälle alalle. Ammattikorkeakoulujen esitysten euromäärä oli suurempi kuin ammattikorkeakoulujen lisäaloituspaikkoihin varattu määräraha.

Opetus- ja kulttuuriministeriö päätti 31.8.2020 korkeakoulujen vuosina 2021-2022 toteutettavista koulutusten laajenuksista tutkintonimikkeittäin, mutta seuranta tapahtuu koulutusalan tasolla¹ vuoden 2021 valtion rahoituspäätöksessä olevan liitteen mukaisesti (ks. korkeakoulukohtainen kooste taulukoissa 2 ja 3). Rahoituksen määräytymisperusteet määriteltiin OKM ohjeessa 2.4.2020. Ammattikorkeakoulujen osalta lisäaloituspaikat kohdentuvat ensisijaisesti terveys- ja hyvinvointialalle, tietojenkäsittelyyn ja tietoliikenteeseen sekä tekniikan alalle. Yliopistojen osalta lisäaloituspaikat kohdentuvat laajemmin eri aloille.

Aloituspaikkalisäykset toteutetaan I syklin valinnoissa valittaessa opiskelijoita suomen- ja ruotsinkielisiin korkeakouluopintoihin. Korkeakoulu päättää, millä valintatavalla paikat täytetään. Siirtohakujen perusteella valittuja opiskelijoita ei sisällytetä laskentaan.

Taulukko 2. Yliopistojen lisäaloituspaikat vuosina 2021-2022 ja näiden perusteella kohdennettava lisärahoitus vuosina 2021-2024 (edellyttää lisäyksen toteutumista suunnitellusti)

	Lisäaloituspaikat 2021 yhteensä	Lisäaloituspaikat 2022 yhteensä	Rahoitus (euroa), 2021-2024 yhteensä
Aalto-yliopisto	272	396	20 040 000
Helsingin yliopisto	130	124	7 428 000
Itä-Suomen yliopisto	272	272	16 008 000
Jyväskylän yliopisto	268	131	11 970 000
Lapin yliopisto	108	78	5 340 000
Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto	100	100	6 000 000
Oulun yliopisto	350	361	21 450 000
Svenska handelshögskolan	38	38	2 280 000
Taideyliopisto	14	14	840 000
Tampereen yliopisto	225	240	13 830 000
Turun yliopisto	320	320	19 320 000
Vaasan yliopisto	22	22	1 320 000
Åbo Akademi	41	0	1 170 000
Yhteensä	2 160	2 071	126 246 000²

¹ Koulutusalla tarkoitetaan tässä yhteydessä korkeakoulujen ohjauksen alaa 1) kasvatusalat, 2) taiteet ja kulttuurialat, 3) humanistiset alat, 4) yhteiskunnalliset alat, 5) kauppa, hallinto ja oikeustieteet, 6) luonnontieteet, 7) tietojenkäsittely ja tietoliikenne, 8) tekniikan alat, 9) Maa- ja metsätalousalat, 10) lääketieteet, 11) terveys- ja hyvinvointialat, 12) Palvelualat

² Lisäksi vuosien 2021-2024 aikana kohdennetaan sovittujen vuosierien mukaisesti Oulun yliopistolle psykologian koulutuksen laadukkaan käynnistämisen turvaamiseksi yhteensä 4,2 miljoonaa euroa ja Itä-Suomen yliopistolle vastaavasti logopedian koulutuksen käynnistämiseen 3 miljoonaa euroa.

Taulukko 3. Ammattikorkeakoulujen lisäaloituspaikat vuosina 2021-2022 ja näiden perusteella kohdennettava lisärahoitus vuosina 2021-2024 (edellyttää lisäyksen toteutumista suunnitellusti)

	Lisäaloituspaikat 2021 yhteensä	Lisäaloituspaikat 2022 yhteensä	Rahoitus (euroa), 2021-2024 yhteensä
Centria-ammattikorkeakoulu	25	20	975 000
Diakonia-ammattikorkeakoulu	30	30	1 260 000
Haaga-Helia ammattikorkeakoulu	30	30	1 260 000
Humanistinen ammattikorkeakoulu	20	20	840 000
Hämeen ammattikorkeakoulu	15	10	525 000
Jyväskylän ammattikorkeakoulu	45	35	1 740 000
Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu	70	30	2 100 000
Kajaanin ammattikorkeakoulu	10	10	360 000
Karelia-ammattikorkeakoulu	30	15	975 000
LAB-ammattikorkeakoulu	50	45	2 160 000
Lapin ammattikorkeakoulu	35	35	1 500 000
Laurea-ammattikorkeakoulu	95	93	3 948 000
Metropolia Ammattikorkeakoulu	115	82	4 257 000
Oulun ammattikorkeakoulu	30	80	2 520 000
Satakunnan ammattikorkeakoulu	43	48	1 986 000
Savonia-ammattikorkeakoulu	20	25	1 005 000
Seinäjoen ammattikorkeakoulu	30	15	945 000
Tampereen ammattikorkeakoulu	90	35	2 625 000
Turun ammattikorkeakoulu	85	80	3 705 000
Vaasan ammattikorkeakoulu	40	0	900 000
Yrkeshögskolan Arcada	20	15	840 000
Yrkeshögskolan Novia	27	15	882 000
Yhteensä	955	768	37 308 000

Vuosien 2021-2022 aloituspaikkalaajennusten rahoitustarve katetaan kokonaisuudessaan sopimuskaudella 2021-2024 riippumatta koulutuksen kestosta. Koulutus- ja osaamistason nostamisen ohjelmarahoitus maksetaan toteutuneen opiskelijamäärän lisäyksen perusteella neljässä osassa vuosina 2021-2024. Vuosina 2021 ja 2022 varmistetaan Opintopolusta, että laajennus on toteutunut suunnitellusti koulutusalasalla. Tarvittaessa rahoituksen vuosieriä pienennetään vastaamaan toteutunutta korkeakoulujen alakohtaista laajennusta. Mikäli vuosina 2021-2022 on tehty muita opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamia tutkintoon johtavan koulutuksen laajennuksia, ministeriö ei ota niitä huomioon lisäaloittajamäärän tarkastelussa.

Laskettaessa vuosien 2017-2019 vertailulukua, johon vuosien 2021- 2022 toteutunutta lisäystä verrataan, otetaan huomioon korkeakoulujen ilmoittamat erillisrahoituksella rahoitetut aloituspaikat. Vertailulukuihin ei myöskään lasketa siirto-opiskelijoita tai opiskeluoikeuksien palautuksia. Jotta vertailuluku varmasti saadaan yhteneväksi, pyydetään niistä vielä jatkossa kommentti korkeakouluilta.

Taulukko 4. Lisäaloituspaikkojen perusteella kohdennettavien määrärahojen laskenta

Vuosi 2021	Tiedossa koulutuslaajennuksiin tarvittavan rahoituksen enimmäismäärä 2021-2022 suunniteltujen lisäaloituspaikkojen mukaan. Yliopistojen vuoden 2021 rahoitus on 1/4 rahoitustarpeesta. Tästä vähennetään vuoden 2020 lisätalousarvion määrärahoista 2021-2022 aloituspaikkoihin kohdennettava yliopistolain mukainen harkinnanvarainen rahoitus 8,96 milj. euroa. Ammattikorkeakouluille vuosien 2021-2022 lisäaloituspaikkojen rahoitus maksetaan etupainotteisesti. Vuoden 2020 lisätalousarvion määrärahoista kohdennetaan ammattikorkeakoulujen 2021-2022 aloituspaikkoihin 13,568 milj. euroa vuonna 2021. Lisäksi vuoden 2021 ohjelmarahoituksen 6 milj. euron varauma käytetään vuosien 2021-2022 lisäaloituspaikkojen rahoituksena vuonna 2021 (52 % suunnitellusta rahoitustarpeesta 25 % sijaan).
Vuosi 2022	Tarkistetaan toteutuneiden lisäpaikkojen määrä 2021 (hakuohjeen mukaisesti, tarkistuskierron syksyllä 2021). Rahoitustarve lasketaan uudelleen 2021 toteutuneiden ja 2022 suunniteltujen lisäpaikkojen mukaan. Tästä vähennetään aiemmin maksettu osuus. Vuoden 2022 rahoitus 1/3 jäljelle jäävästä kokonaisuudesta.
Vuosi 2023	Tarkistetaan toteutuneiden lisäpaikkojen määrä 2022 (hakuohjeen mukaisesti, tarkistuskierron syksyllä). Rahoitustarve lasketaan uudelleen 2021-2022 toteutuneiden lisäpaikkojen mukaan. Tästä vähennetään aiemmin maksettu osuus. Vuoden 2023 rahoitus 1/2 jäljelle jäävästä kokonaisuudesta.
Vuosi 2024	Vastaava euromäärä kuin vuonna 2023.

Ammattikorkeakoulujen kohdalla ohjelmarahoitusvarauma tarvitaan kokonaisuudessaan jo päätettyihin aloituspaikkalisäyksiin. Yliopistojen koulutus- ja osaamistason ohjelmarahoitusvarauman kohdentamaton osuus - yhteensä 26,554 miljoonaa euroa vuosina 2021-2024 - jätetään sopimuskauden loppupuolelle kohdennettavaksi mm. työvoimatarpeisiin vastaavan koulutuksen laajentamiseen. Yliopistoille voidaan tarjota mahdollisuus vielä tarkentaa vuoden 2022 esitystä tai vuodelle 2023 tehdään vielä lisälaajennus. On mahdollista, että myös ammattikorkeakouluille tulee liikkumatilaa vuosina 2022-2024, koska rahoitus määräytyy viime kädessä toteutuneiden perusteella.

Ohjelmarahoitus sisällytetään vuotuisiin valtionrahoituspäätöksiin. Vuosien 2021-2022 aloituspaikkoihin kohdennettavasta vuoden 2020 lisätalousarvion harkinnanvaraisesta määrärahasta tehdään erillinen rahoituspäätös vuoden 2021 helmikuussa.

Korkeakoulujen digitaalisen palveluympäristön kehittäminen

Korkeakoulujen digitaalisen palveluympäristön kehittämisen lähtökohtana on Suomen yliopistojen rehtorineuvosto Unifi ry:n ja ammattikorkeakoulujen rehtorineuvoston Arene ry:n digivisio, joka toteuttaa korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota.

Strategiaperusteisesta ohjelmarahoituksesta kohdennetaan yliopistosektorilla vuosittain 3,673 milj. euroa ja ammattikorkeakoulusektorilla 0,8 milj. euroa korkeakouluja yhteisesti hyödyttävän digitaalisen palveluympäristön kehittämiseen. Strategiaperusteinen rahoitus kohdennetaan koordinaatiokorkeakoulujen kautta digivision hanketoimiston käyttöön. Yliopistojen

koordinaatiokorkeakoulu on Aalto-yliopisto ja ammattikorkeakoulujen koordinaattorina toimii Metropolia-ammattikorkeakoulu.

Korkeakoulujen kansainvälisyysohjelma

Korkeakoulujen kansainvälisyyden ja koulutusperäisen maahanmuuton ja integroitumisen edistäminen (TalentBoost)

Strategiaperusteisen rahoituksen kansainvälisyysohjelmalla toimeenpannaan hallitusohjelman korkeakoulu- ja tiedepolitiikan kansainvälistymislinjauksia ja Talent Boost –ohjelmaa vahvistamalla Suomen korkean osaamisen brändiä ja houkuttelevuutta globaalisti sekä laatimalla toimintamallit kansainvälisten opiskelijoiden ja tutkijoiden Suomeen kiinnittymiselle.

Talent Boost –palvelulupaus rakentuu korkeakoulukohtaisista toimenpiteistä, joilla korkeakoulu vahvistaa kansainvälisten opiskelijoiden ja tutkijoiden suomalaisen yhteiskuntaan integroitumista ja Suomen työmarkkinoille siirtymistä. Korkeakoulujen palvelulupauksen toteutukseen tarvitaan myös vahvaa alueellista yhteistyötä kaupunkien, julkisten toimijoiden ja alueen elinkeinoelämän kesken. Korkeakoulujen Talent Boost –palvelulupauksen rahoitusperusteena on kolme rahoitusluokkaa, jotka muodostuvat kv-opiskelijoiden kolmen vuoden keskimääräisistä tutkintomäärästä (AMK: amk-tutkinnot, YO: BA, MA, PhD) kuvaten korkeakoulun kansainvälistä vetovoimaa ja kykyä ohjata ja palvella kv. opiskelijoita niin, että opinnot ovat edenneet tutkintoon saakka.

Talent Boost –toimiin sisältyy myös joidenkin korkeakoulujen erityisvastuulla olevia kansainvälisten osaajien ja opiskelijoiden integroitumista tukevia toimia, kuten toimiminen SIMHE-korkeakouluna (Supporting Immigrants in Higher Education in Finland, SIMHE) tai alueensa kv.osaajapalveluita koordinoivana TalentHubina. Useamman korkeakoulun yhteisenä toteutuksena kehitetään lisäksi koko korkeakoulukenttää palvelevia toimenpidekokonaisuuksia, kuten esimerkiksi S2-koulutustarjontaa tai muutamien koulutusalojen yhteisiä digitaalisia polkuopintokokonaisuuksia.

Osana Talent Boost –toimia kehitetään lisäksi kansallinen Suomi-stipendi parhaiden kansainvälisten maisteri- ja tohtorinkoulutettavien saamiseksi opiskelemaan suomalaisiin yliopistoihin. Yliopistojen maisterivaiheen opiskelijoille tarkoitetun Finland Scholarship –stipendin (60 % kokonaisuudesta) perusteella kohdennettavan rahoituksen jakoperusteena on kolme rahoitusluokkaa, jotka muodostuvat EU-/ETA-maiden ulkopuolelta tulevien maisteri- ja tohtorivaiheen kansainvälisten opiskelijoiden kolmen vuoden keskimääräisistä lukumäärästä. Tohtorinkoulutettaville tarkoitetun Finland Fellowship- stipendin rahoitusperusteena on kaksi rahoitusluokkaa, jotka muodostuvat EU-/ETA-maiden ulkopuolisten maisteri- ja tohtorivaiheen opiskelijoiden kolmen vuoden keskimääräisistä lukumäärästä.

Taulukko 5. Yliopistojen kansainvälisyysohjelman Talent Boost –osion kohdentuminen vuosina 2021–2024, euroa/v

TALENT BOOST -osio									
	Palvelulupaus (luokat I-III)	Yhteiset TB-toimet: Talent Hub	Yhteiset TB-toimet: SIMHE-toimintamallit	Yhteiset TB-toimet: Pätevyityskoul. lääkärit + hammasl.	Yhteiset TB-toimet: S2-tarjonta yo+amk	Yhteiset TB-toimet: Alakohtaiset yhteiset polkuopinnot	Suomi-stipendi: MA, luokat I-III	Suomi-stipendi: PhD, luokat I-II	YHTEENSÄ
AYO	1 200 000				1 750 000	1 505 000	800 000	350 000	5 605 000
HY	1 200 000		375 000	400 000	1 750 000		300 000	200 000	4 225 000
ISY	800 000	450 000		400 000			800 000	350 000	2 800 000
JY	800 000	450 000	375 000				300 000	200 000	2 125 000
LY	500 000	450 000					200 000	200 000	1 350 000
LTY	800 000						300 000	200 000	1 300 000
OY	800 000	450 000					300 000	200 000	1 750 000
SHH	500 000						200 000	200 000	900 000
TaiYO	500 000						200 000	200 000	900 000
TaY	1 200 000			200 000			800 000	350 000	2 550 000
TY	800 000		375 000	200 000			300 000	200 000	1 875 000
VY	500 000	450 000	375 000				200 000	200 000	1 725 000
ÄA	500 000						200 000	200 000	900 000
Yhteensä	10 100 000	2 250 000	1 500 000	1 200 000	3 500 000	1 505 000	4 900 000	3 050 000	28 005 000

Taulukko 6. Ammattikorkeakoulujen kansainvälisyysohjelman Talent Boost –osion kohdentuminen vuosina 2021–2024, euroa/v

TALENT BOOST -osio							
	Palvelulupaus (luokat I-III)	Yhteiset TB- toimet: Talent Hub	Yhteiset TB- toimet: SIMHE- toimintamallit	Yhteiset TB- toimet: Toiminnallisesti 2- kielinen tutkintopilotti, sairaanhoitaja	Yhteiset TB- toimet: Alakohtaiset polkuopinnot	Yhteiset TB- toimet: S2-tarjonta yo+amk	YHTEENSÄ
Hämeen amk	150 000						150 000
Karelia	100 000		55 000				155 000
Oulun seudun amk	150 000		55 000				205 000
Seinäjoen amk	100 000	40 000					140 000
Kajaanin amk	100 000				155 000		255 000
Jyväskylän amk	180 000						180 000
Satakunnan amk	100 000						100 000
Turun amk	150 000						150 000
Arcada	150 000		55 000				205 000
Centria	150 000	40 000					190 000
Savonia	100 000	40 000	55 000				195 000
Diakonia-amk	100 000						100 000
Vaasan amk	100 000						100 000
Laurea	150 000					100 000	250 000
Tampereen amk	150 000		55 000	140 000			345 000
Humanistinen amk	100 000						100 000
Haaga-Helia	180 000					100 000	280 000
Metropolia	180 000		55 000	140 000		100 000	475 000
Yh Novia	100 000						100 000
Lapin amk	150 000						150 000
Kaakkois-Suomen amk	180 000						180 000
LAB-amk	180 000				155 000		335 000
Yhteensä	3 000 000	120 000	330 000	280 000	310 000	300 000	4 340 000

Globaalipilotit

Globaaliohjelman tavoitteena ovat uudenlaiset toimenpiteet, jotka johtavat Suomen korkeakoulutus- ja osaamisbrändin ja kumppanuuksien vahvistumiseen globaalisti. Globaaliohjelma tukee myös korkeakoulujen omien, vahvasti kansainvälisyyttä ja laatua korostavien strategisten tavoitteiden toteutumista. Käynnistettävän globaaliohjelman tavoitteena on edistää valittuihin TFK-maihin ja –alueille kohdentuvien yhteisten, korkeakoulujen toimintaa kokoavien ison mittaluokan osaamiskokonaisuuksien tarjoaman muodostamista, käynnistää yhteiskampanjoita opiskelija- ja tutkijarekrytointiin sekä tutkimus- ja TKI-yhteistyöhön.

Globaaliohjelman pilotteina käynnistyvät seuraavat kansainväliset kumppanuushankkeet ja verkostot, joiden tavoitteet ja osallistujakorkeakoulut on kuvattu tarkemmin kunkin pilotin koordinaatiokorkeakoulun kansainvälisyysohjelmaa koskevassa sopimusliitteessä:

Yliopistot

- Indian Institutes of Technology (IITs) –kumppanuus (Aalto yliopisto koordinoi)
- Oppimisen ja opettamisen globaali innovaatioverkosto
 - Afrikka ja Kiina (Helsingin yliopisto koordinoi)
 - Intia (Jyväskylän yliopisto koordinoi)
- Finland-Africa Platform for Innovation (SDG 9) (Turun yliopisto koordinoi)
- Finnish and Southern African Higher Education Institutions Network for Health and Well-being –verkosto (Tampereen yliopisto koordinoi)
- Finland-China Network in Food and Health Sciences –verkosto (Turun yliopisto koordinoi)
- Kestävän kehityksen ja vastuullisuuden alusta (Case Platform) (Aalto yliopisto koordinoi)
- USA-pilotti: Lippulaivateemat kärkinä Michiganin ja Mainen yhteistyöalustoille (Helsingin yliopisto ja Aalto-yliopisto koordinoivat)

Taulukko 7. Yliopistojen kansainvälisyysohjelman globaalipilotit –osion kohdentuminen vuosina 2021–2024, euroa/v

GLOBAALIPILOTIT									
	Intia-pilotti: IIT MoU (Aalto) 2M€	Intia-pilotti: Oppiminen ja opettaminen (JY) 1M€	Afrikka- ja Kiina- pilotti: Oppiminen ja opettaminen (HY) 3M€	Afrikka-pilotti: Finland-Africa Platform for Innovation (TY) 1M€	Afrikka-pilotti: Finnish and Southern African HEIs Network for Health and Well- being (TAU) 1M€	Afrikka/Asia: YO-AMK -alusta kestävän kehityksen ja vastuullisuude n teemojen edistämiseksi (Aalto) 1M€	Kiina-pilotti: Finland-China Network in Food and Health Sciences (TY) 1 M€	USA-pilotti: Lippulaiva- tutkimusalat Michigan, Maine ja Piilaakso (HY, Aalto) 2M€	Yliopisto yhteensä
AYO	700 000	100 000	200 000	75 000		400 000		450 000	7 530 000
HY	250 000	100 000	1 000 000			60 000	85 000	350 000	6 070 000
ISY	100 000		200 000	75 000	75 000	60 000	85 000	100 000	3 495 000
JY	100 000	400 000	200 000	75 000	75 000	60 000	85 000	100 000	3 220 000
LY	100 000		200 000		75 000			100 000	1 825 000
LTY	100 000			75 000		60 000		100 000	1 635 000
OY	250 000	100 000	200 000	75 000	75 000	60 000	85 000	200 000	2 795 000
SHH						60 000		100 000	1 060 000
TaiYO			200 000	75 000	75 000	60 000			1 310 000
TaY	100 000	100 000	200 000		400 000	60 000	85 000	100 000	3 595 000
TY	100 000	100 000	200 000	400 000	75 000	60 000	400 000	200 000	3 410 000
YY	100 000	100 000	200 000	75 000	75 000	60 000	85 000	100 000	2 520 000
AA	100 000		200 000	75 000	75 000		85 000	100 000	1 535 000
OKM									0
Yhteensä	2 000 000	1 000 000	3 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	995 000	2 000 000	40 000 000

Ammattikorkeakoulut

- Ammattikorkeakoulujen Kiina-verkosto (koordinaattorit Haaga-Helia, Metropolia, Laurea)
- Osallistuminen kumppanina Oppimisen ja opettamisen globaalin innovaatioverkoston toimintaan

Tavoitteena on, että ammattikorkeakoulut osallistuvat kumppaneina em. yliopistojen koordinoimiin globaaliverkostoihin.

Taulukko 8. Ammattikorkeakoulujen kansainvälisyysohjelman globaalipilotit –osion kohdentuminen vuosina 2021—2024, euroa/v

	Gloaalitoimet -osio			Ammatti- korkeakoulu yhteensä
	Afrikka- ja Kiina-pilotit: Opettaminen ja oppiminen (400 000 €)	Kiina-pilotti: Yhteistyöverkosto, järjestelmä uudistukset (koord. 3AMK 0,4M€) (1,46 M€)	Tasaus (82 000 €)	
Hämeen amk	50 000	62 000	4 000	116 000
Karelia	30 000	62 000	3 000	95 000
Oulun seudun amk	50 000	62 000	4 000	116 000
Seinäjoen amk		62 000	3 000	65 000
Kajaanin amk		62 000	4 000	66 000
Jyväskylän amk	50 000	62 000	4 000	116 000
Satakunnan amk		62 000	2 000	64 000
Turun amk	30 000	62 000	3 000	95 000
Arcada		0	3 000	3 000
Centria		62 000	3 000	65 000
Savonia		62 000	3 000	65 000
Diakonia-amk		0	1 000	1 000
Vaasan amk		62 000	2 000	64 000
Laurea	30 000	135 000	6 000	171 000
Tampereen amk	50 000	62 000	6 000	118 000
Humanistinen amk		62 000	2 000	64 000
Haaga-Helia	50 000	136 000	6 000	192 000
Metropolia	30 000	135 000	9 000	174 000
Yh Novia	30 000	62 000	3 000	95 000
Lapin amk		62 000	3 000	65 000
Kaakkois-Suomen amk		62 000	3 000	65 000
LAB-amk		62 000	5 000	67 000
OKM				0
Yhteensä	400 000	1 460 000	82 000	1 942 000

Korkeakoulujen kansainvälisyysohjelma 2021-2024

Kajaanin ammattikorkeakoulu

TALENT BOOST –PALVELULUPAUS

Talent Boost –palvelulupaus rakentuu toimenpiteistä, joilla korkeakoulu vahvistaa kansainvälisten opiskelijoiden ja tutkijoiden suomalaiseen yhteiskuntaan integroitumista ja Suomen työmarkkinoille siirtymistä. Korkeakouluissa yksi Talent Boost –toiminnan muoto on SIMHE-toiminta (Supporting Immigrants in Higher Education in Finland, SIMHE). Palvelulupauksen toteutukseen tarvitaan myös vahvaa alueellista yhteistyötä kaupunkien, julkisten toimijoiden ja alueen elinkeinoelämän kesken. Talent Boost -palvelulupaus tukee strategiaperusteisen rahoituksen globaali-ohjelmaosion toimenpiteitä.

Kajaanin ammattikorkeakoulun palvelulupaus

Vahvistamme kansainvälisten opiskelijoiden yhteyksiä työelämään siten, että heidän edellytyksensä työllistyä Suomeen vahvistuvat.

- Lisäämme kansainvälisten opiskelijoiden työllistämistavoitteet osaksi yritys- ja työelämäyhteistyön kokonaisuuttamme mm. tarjoamalla elinkeinoelämälle tukea työyhteisön kansainvälisyysvalmiuksien vahvistamiseen ja kansainvälisten harjoittelijoiden palkkaamiseen sekä lisäämällä kansainvälisen opiskelijan harjoittelu- ja/tai lopputyöjakson osaksi erilaisia yritys- ja yhteistyöpaketteja sekä mahdollistamme kansainvälisten opiskelijoiden ja työelämän toimijoiden kohtaamisia.
- Parannamme palveluita ja kehitämme erilaisia tukimuotoja, jotka edistävät kansainvälisten opiskelijoiden harjoittelu- ja työpaikan löytämistä.
- Otamme käyttöön SIMHE-korkeakouluissa kehitettyjä ohjauksen ja neuvonnan menettelyjä ja palveluita korkeasti koulutettujen ja tai korkeakouluihin hakeutuvien maahanmuuttajien tukemiseksi.

Korkeakoulun vetovastuulla olevat toimet

Tarjoamme kansainvälisille opiskelijoille suomen/ruotsin koulutusta ja uudenlaisia kielen oppimisen muotoja:

- Kehitämme kansainvälisille opiskelijoille suunnatun yhteisen tekniikan alan polkuopintokoulutustoteutuksen (ns. pathway opinnot).

GLOBAALITOIMET

Kajaanin ammattikorkeakoulu osallistuu kumppanina ammattikorkeakoulujen Kiina-verkoston toimintaan (Haaga-Helia ammattikorkeakoulu, Metropolia Ammattikorkeakoulu ja Laurea-ammattikorkeakoulu koordinoivat).

Tavoitteena on, että ammattikorkeakoulu osallistuu yliopistovetoisten globaaliverkoston toimintaan.